

ARNOUT BROUWERS – 05/07/11, 00:00

Rusland is ontstemd over een vorige week door de Tweede Kamer aangenomen motie die de regering oproept sancties in te stellen tegen zestig Russische functionarissen.

MOSKOU - 'Dit is absoluut onaanvaardbaar', zegt een door persbureau Interfax anoniem geciteerde bron binnen het Russische ministerie van Buitenlandse Zaken. 'Dit is geen positieve bijdrage aan de bilaterale relaties.'

De Nederlandse motie is bedoeld om de druk op Rusland te vergroten om de dood (in 2009) van de destijds 37-jarige advocaat Sergej Magnitski te onderzoeken en de schuldigen te straffen.

Magnitski werkte op dat moment voor het investeringsfonds Hermitage Capital van de Amerikaan William Browder. Hij getuigde voor de rechtbank over een belastingzwendel van 160 miljoen euro en de betrokkenheid daarbij van hooggeplaatste functionarissen van het Russische ministerie van Binnenlandse Zaken.

Diezelfde functionarissen beschuldigden daarop Magnitski zelf van zwendel en lieten hem, ondanks zijn medische problemen, elf maanden wegwijnen in Russische gevangenissen. Totdat hij overleed. Dat beweren althans Magnitski's voormalige collega's, die in een bittere juridische strijd verwickeld zijn om postuum gerechtigheid voor Magnitski te krijgen.

Konstantin Kosatjov, hoofd van de buitenlandcommissie van de Doema (het Russische parlement), noemde de unaniem aangenomen Nederlandse motie een 'met voorbedachten rade uitgevoerde actie'. Hij doelde op de ontwerp-resolutie van gelijke strekking die vorige maand in de Amerikaanse Senaat is ingediend. Ook het Europees Parlement riep in december lidstaten op om sancties in te stellen tegen betrokkenen in de Magnitski-zaak.

Het is overigens nog de vraag of de motie veel gevolgen zal hebben. Minister van Buitenlandse Zaken Uri Rosenthal ontraadde de motie vorige week. Via zijn woordvoerder liet hij maandag weten dat Nederland vooralsnog geen stappen onderneemt. 'Nederland deelt de bezorgdheid van de Kamer en zal, ook in Europees verband, blijven aandringen op opsporing en berechting van degenen die betrokken zijn bij de dood van Magnitski.'

Ook in Rusland zelf bracht de dood van Magnitski grote beroering teweeg. President Medvedev ontsloeg enkele gevangenisfunctionarissen en gaf opdracht tot een 'diepgaand onderzoek'. Daarvan is tot op heden weinig te merken: de betrokkenen van het ministerie van Binnenlandse Zaken kregen promotie en het hoofd van het belastingbureau dat bij de massale zwendel betrokken zou zijn geweest, sluisde blijkens onthullingen van Magnitski's oud-collega's bijna 40 miljoen dollar naar buitenlandse bankrekeningen.

Wel laken Russische aanklagers inmiddels het gedrag van de gevangenisartsen die Magnitski weigerden te behandelen. In een rapport van de Russische Mensenrechtenraad dat vandaag aan president Medvedev wordt aangeboden, wordt volgens Russische media Magnitski's dood geweten aan nalatigheid - al dan niet doelbewust - van doktoren, aanklagers en onderzoekers.

'Wij geloven dat de pogingen van staatsorganen om de massale fraude te verbergen

de belangrijkste reden is voor de dood van Magnitski', zei een van de opstellers gisteren.

Rusland reageerde eerder al zeer geprikkeld op de Amerikaanse ontwerpresolutie, die een onaanvaardbare inbreuk op de Russische rechtsgang werd genoemd. Als antwoord is in de Doema nu ook een ontwerpresolutie ingediend die het mogelijk maakt buitenlanders te weren die de belangen van Russische individuen hebben geschaad.

Gedacht wordt onder meer aan de betrokkenen van de arrestatie van Viktor Bout, die door de VS wordt beschuldigd van illegale wapensmokkel. Volgens Kosatsjov wordt als gevolg van de Nederlandse motie nog niet gedacht aan uitbreiding van de lijst ongewenste buitenlanders.

De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden.